

2017 - 4 квартал

**Охтирський місцевий
центр з надання
безоплатної вторинної
правової допомоги**

[ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА]

**щодо виконання Охтирським місцевим
центром з надання безоплатної правової
допомоги річного Плану діяльності
на 2018 рік у 4 кварталі**

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетними напрямками.....	6
[1.1] Переорієнтація системи БПД з надання правової допомоги окремим фізичним особам на посилення правової спроможності та правових можливостей територіальних громад.....	6
1.1.1 Участь у правопросвітницьких заходах для громад та спільнот, зокрема щодо можливостей для вирішення правових питань; змісту основних реформ, що проводяться Урядом України.....	6
1.1.2 Розвиток мережі партнерів та незалежних провайдерів надання БПД, налагодження співпраці із ними та надання методичної допомоги з метою удосконалення надання ними БПД.....	13
1.1.3 Проведення та участь в інформаційно-роз'яснювальних та комунікативних заходах.....	18
1.1.4 Розширення доступу до БПД громадян.....	29
1.1.5 Забезпечення належної якості послуг, що надаються клієнтам системи БПД.....	34
1.1.6 Реалізація правопросвітницького проекту «Я МАЮ ПРАВО».....	37
[1.2] Створення ефективної системи управління правовими знаннями та розвиток людського потенціалу правничої спільноти та партнерських мереж системи БПД	39
1.2.1 Розвиток людських ресурсів	39
1.2.3 Розвиток довідково-інформаційної платформи правових консультацій «WikiLegalAid»	42
[1.3] Децентралізація системи БПД	43
1.3.1 Взаємодія між регіональними та місцевими центрами БПД, прийняття управлінських рішень.....	43

1.3.2 Моніторинг діяльності центрів БПД.....	44
1.3.3 Управління людськими ресурсами.....	45
1.3.5 Взаємодія із суб'єктами надання інформації.....	47
[1.4] Поступовий перехід від моделі залучення адвокатів ex officio до моделі офісів громадського захисту у кримінальних провадженнях.....	54
1.4.1 Побудова оптимальної моделі оформлення відносин з адвокатами – працівниками офісів громадського захисту у кримінальних провадженнях (трудовий чи цивільний договір), системи оплати їх праці та управління людськими ресурсами	54
[1.5] Розбудова комплексної інформаційно-аналітичної системи забезпечення надання БПД (КІАС) та впровадження інших новітніх інформаційних технологій	58
1.5.2 Матеріально-технічне забезпечення та розвиток інфраструктури	58
Розділ II. Результативні показники діяльності	59
[2.1] Результативні показники діяльності місцевого центру	59
ВИСНОВОК:	65

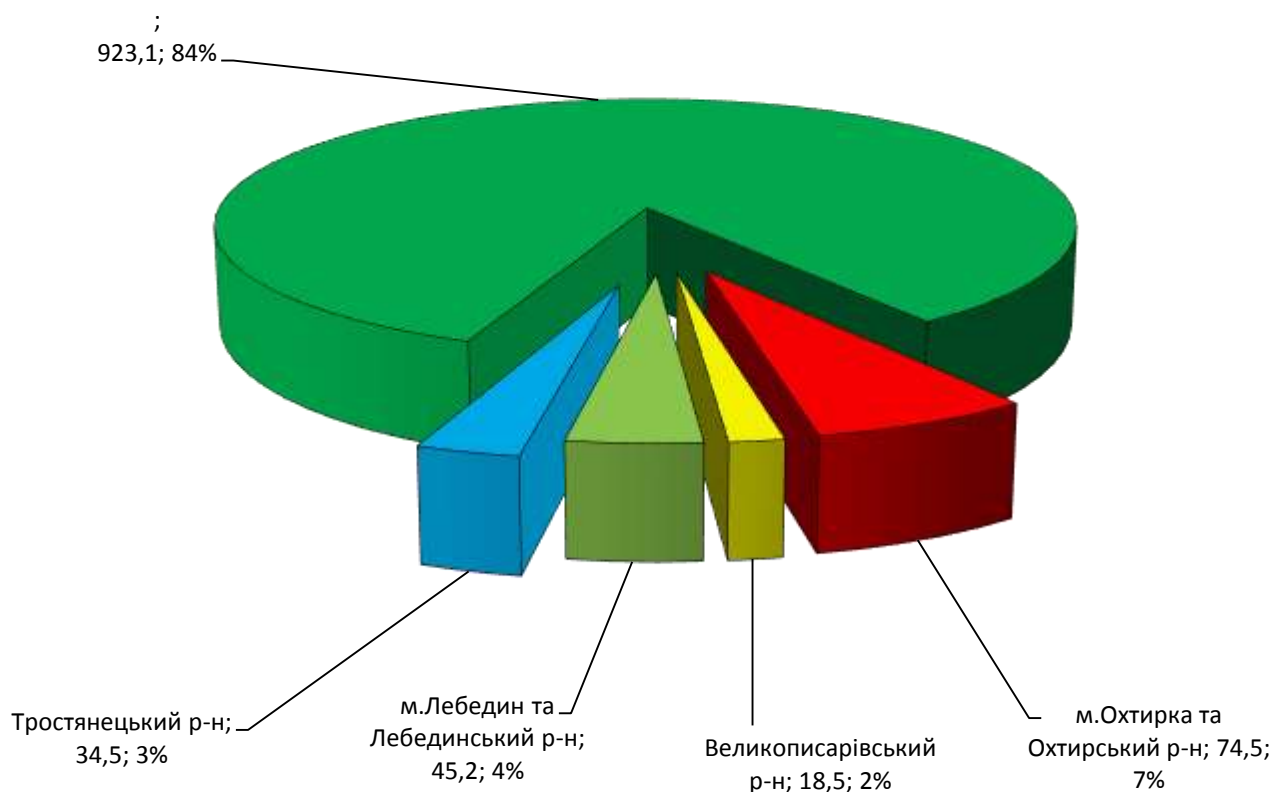
Вступ

Охтирський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги (далі – Охтирський МЦ) налічує в своєму штаті **15** працівників, із яких **10** - працює безпосередньо в місцевому центрі та **5** осіб - у трьох бюро правової допомоги (Лебединське - 2, Великописарівське -2, Тростянецьке -1).

Охтирський МЦ охоплює **4** райони обслуговування:

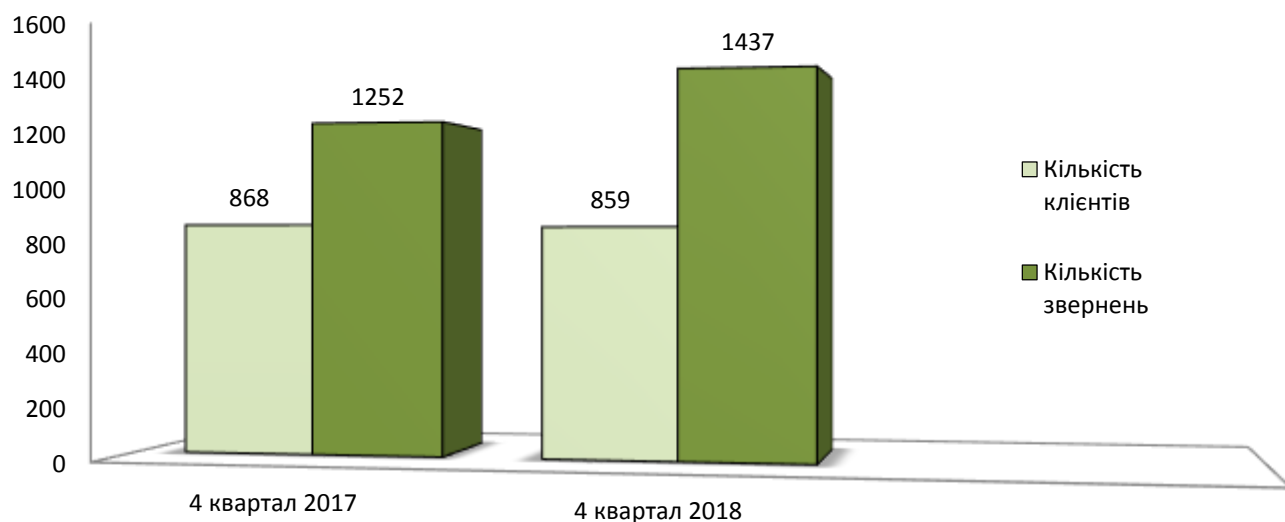
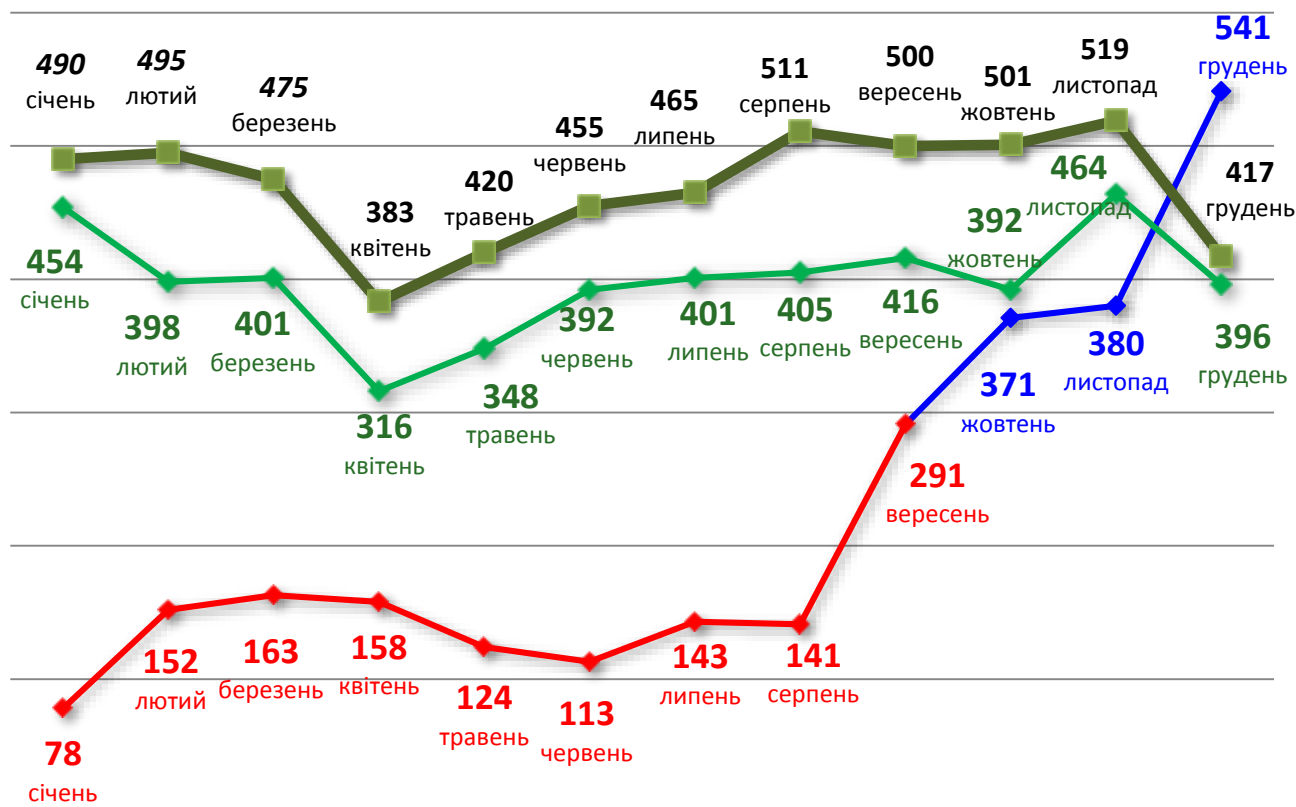
м.Охтирка та Охтирський р-н	74,5	тис.осіб
Великописарівський р-н	18,5	тис.осіб
м.Лебедин та Лебединський р-н	45,2	тис.осіб
Тростянецький р-н	34,5	тис.осіб
ВСЬОГО по МЦ	172,7	тис.осіб
(від загальної кількості по Сумській області)	15,7	%

Відношення кількості населення по Охтирському МЦ у відсотках по Сумській області

ДІАГРАМИ

динаміки зміни кількості звернень громадян за правовою допомогою до Охтирського МЦ у 2018 році у порівнянні з 2017 та 2016 роками

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетними напрямками

[1.1] Переорієнтація системи БПД з надання правової допомоги окремим фізичним особам на посилення правової спроможності та правових можливостей територіальних громад

1.1.1 Участь у правопросвітницьких заходах для громад та спільнот, зокрема щодо можливостей для вирішення правових питань; змісту основних реформ, що проводяться Урядом України

Наприкінці 2018 року на території, підпорядкованій Охтирському МЦ, зареєстровано **7 об'єднаних територіальних громад**:

ОХТИРСЬКИЙ РАЙОН
- Грунська ОТГ;
- Чупахівська ОТГ;
- Чернечинська ОТГ;
- Комишанська ОТГ;
ВЕЛИКОПИСАРІВСЬКИЙ РАЙОН
- Кириківська ОТГ;
ТРОСТЯНЕЦЬКИЙ РАЙОН
- Тростянецька ОТГ;
- Боромлянська ОТГ;

Важливим завданням, поставленим керівництвом для працівників Охтирського МЦ протягом поточного року було не тільки питання налагодження тісної співпраці з громадами, але й набуття авторитету та довіри до всієї системи БВПД, її представників на місцях.

Для цього, всі працівники Охтирського МЦ та бюро правової допомоги максимально використовували наявні можливості та залучалися до всіх спільних заходів, що проводилися в об'єднаних територіальних громадах.

Так, наприклад, на запрошення **голови Чернечинської ОТГ Романа БУБЛИКА**, юристами Охтирського МЦ проведено правопросвітницький виступ для учнів Чернечинської ЗОШ.

На фото: правопросвітницький виступ проводить інтегратор Охтирського МЦ **Марина ЛАПОНОГ**, 03.10.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcbvdp/posts/1399466250183894?>

У Лебедині начальник бюро **Сергій ІВАНОВ** налагодив тісну співпрацю з органами місцевої влади, у результаті чого без його участі не проходить жодне засідання комісій з прав дитини при Лебединській РДА.

На фото: виступ проводить начальник Лебединського бюро **Сергій ІВАНОВ**, 11.10.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcbvdp/posts/1470418243088694?>

А у Тростянці мешканцям територіальної громади правову допомогу надає юрист Тростянецького бюро **Валерій ЛЕБІДЬ**. Свою активну громадську позицію він зосередив на правовій нетерпимості до порушень прав людей, захисту їх честі, гідності та свобод.

На фото: виступ на заході до Дня протидії торгівлі людьми проводить юрист Тростянецького бюро **Валерій ЛЕБІДЬ**, 18.10.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmncnbvpd/posts/1479356235528228?>

Не оминають увагою юристи Охтирського МЦ і людей похилого віку. Для таких громадян, у рамках укладеного меморандуму про співпрацю, кожного тижня в **Охтирському міському територіальному центрі соціального обслуговування населення** проводяться правопросвітницькі виступи.

Тематика таких заходів досить різноманітна, але основне - це пенсійне забезпечення, спадкові та соціальні питання.

Одне із наступних інформувань 2 та 4 жовтня проводила фахівчиня Охтирського МЦ **Марина ЛАПОНОГ** на тему: «Правові наслідки укладення договору дарування».

Присутніх проінформовано про те, що відповідно до договору дарування, одна сторона (дарувальник) передає або зобов'язується передати у майбутньому іншій стороні (обдаровуваному) майно у власність. «Найголовніша різниця між договором дарування та заповітом полягає у моменті переходу права власності на

нерухоме майно. Таке право виникає за договором дарування після нотаріального посвідчення та державної реєстрації. Натомість, для прикладу, за заповітом спадкоємець може отримати у нотаріуса свідоцтво про право на спадщину, яке видається за спливом 6 місяців з моменту відкриття спадщини», – розповіла **Марина ЛАПОНОГ**.

На фото: консультації в Територіальному центрі соціального обслуговування населення проводить юрист Охтирського МЦ **Марина ЛАПОНОГ**, 04.10.2018

Детальніше за посиланням:

[https://www.facebook.com/ohmcbvvpd/posts/1399719683491884?_xts__\[0\]](https://www.facebook.com/ohmcbvvpd/posts/1399719683491884?_xts__[0])

Також на заході акцентовано увагу на нюансі, який стосується ризику для самого дарувальника. Справа в тім, що після підписання та реєстрації договору, майно одразу переходить у розпорядження до обдаровуваного, який може у будь-який спосіб ним розпорядитися (продати, взятий під це майно кредит, виселити із житла дарувальника тощо). Необхідно пам'ятати, хто передає майно за таким видом договору, одразу втрачає всі права на нього.

Інша тема інформування стосувалася права громадянина на обмін товару належної якості. Які права має споживач при обміні та поверненні товару? Куди звертатися, якщо продавець не хоче повертати гроші? Чи можна повернути неякісний товар без чека за покупку? Яка продукція не підлягає обміну і поверненню?

Про все це інформували юристи Охтирського МЦ **Марина ЛАПОНОГ** та **Василь БОЙКО** 01.11.2018 у відділенні денного перебування Охтирського міського територіального центру соціального обслуговування населення. «Обмін поширюється на непродуктивні товари належної якості за умови, що він не використовувався і зберіг товарний вигляд, споживчі властивості, пломби, ярлики,

а також розрахунковий документ (чек), виданий споживачеві під час покупки», - розповіла **Марина ЛАПОНОГ**.

Вона звернула увагу, що при цьому оплата товару (придбаний за готівку/безготівкові кошти/кредит) не має значення. Крім того наголошено, що обмін товару не завжди відбувається легко, проблеми виникають через незнання своїх прав, тому докладніше висвітлила про процедуру повернення товару, який не підходить покупцеві та про товари, що не підлягають поверненню.

*На фото: консультації в Територіальному центрі соціального обслуговування населення проводить юрист Охтирського МЦ **Марина ЛАПОНОГ**, 01.11.2018*

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcbvvpd/posts/1481567798640405?>

До Грунської об'єднаної територіальної громади юристи Охтирського МЦ завітали у грудні 2018 року.

На запрошення голови Грунської ОТГ Олександра КУДЛЯЯ, юристами місцевого центру для учнів навчальних закладів сел Рибальське, Куземин та Грунь Охтирського району проведено правовиховні уроки.

Перш за все, молоде покоління проінформували про порядок надання безоплатної первинної та вторинної правої допомоги. Крім того, юристи зіграли з учнями старших класів у навчально-розважальну гру «Важниця правова», що у перекладі означає «важлива справа».

На фото: директор Охтирського МЦ **Тамара КОЗИР** та заступник директора **Микола КРАВЧЕНКО** проводять виховний урок з використанням гри «Важниця правова», 13.12.2018
Детальніше за посиланням:

[https://www.facebook.com/ohmcmnbvdp/posts/1513574622106389?_xts__\[0\]=](https://www.facebook.com/ohmcmnbvdp/posts/1513574622106389?_xts__[0]=)

Школярі розділилися на команди та виконували практичні завдання за допомогою карток «Правовий двобій», «Загадки Феміди», «Рідне право», «Життєва ситуація». Переможцем стає не той, хто дійшов до фіналу першим, а команда, яка набрала найбільше балів. Головне - виконати якомога більше завдань, та тим самим перевірити знання. Діти отримали задоволення, та зрозуміли, що навчатися можна і розважаючись.

Усі учасники були активними та, водночас, за допомогою гри підвищили рівень обізнаності у правових питаннях.

На фото: учні Рибальського НВК опрацьовують навички вирішення юридичних питань під час гри у «Важницю правову», 13.12.2018

Детальніше за посиланням:

[https://www.facebook.com/ohtmcnbvdp/posts/1513574622106389?_xts__\[0\]=](https://www.facebook.com/ohtmcnbvdp/posts/1513574622106389?_xts__[0]=)

«ВАЖНИЦЯ» дозволяє опрацювати більше 50 життєвих ситуацій, орієнтуватися в яких можливо за допомогою правових знань.

Учні отримали нагоду виконати завдання, що нададуть поради у різних ситуаціях, як-от: якщо вас затопили сусіди, зупинила поліція, дисциплінарні стягнення, кому перейде майно у разі відсутності спадкоємців, як оформити пенсію бабусі тощо. Крім того, гра носить ознайомлюючий характер щодо професії юрист. У ній містяться більше 200 питань з конституційного права, цивільного, адміністративного, сімейного, трудового та навіть кримінального.

1.1.2 Розвиток мережі партнерів та незалежних провайдерів надання БПД, налагодження співпраці із ними та надання методичної допомоги з метою удосконалення надання ними БПД

Керівництвом Охтирського МЦ взято за мету постійне розширення кола партнерів, яких можна залучати до співпраці при наданні правової допомоги.

Так, у поточному кварталі для проведення тренінгу дітям з особливими освітніми потребами залучено спеціалістів **КУ «Інклюзивно-ресурсного центру Охтирської міської ради Сумської області»**.

Тема тренінгу: «Міжвідомча співпраця та організаційно-методичні засади діяльності в рамках підтримки дітей з особливими освітніми потребами».

Основна мета: отримати навички щодо роботи з дітьми з особливими потребами та як найкраще донести інформацію для розуміння та засвоєння її дитиною, яка знаходиться на інклюзивному навчанні.

На фото: учасники тренінгу (зліва) директор Охтирського МЦ **Тамара КОЗИР**, 06.10.2018
Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmncnbvdp/posts/1407904339340085?>

Інклюзивне навчання – це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у загальних навчальних закладах на основі застосування особистісно-орієнтованих методів навчання, із урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей. Тобто, такий навчальний процес означає, що всі учні можуть навчатися у школах за місцем проживання, в загальноосвітніх класах, у яких, у разі необхідності, їм буде надаватися підтримка як у навчальному процесі, так і з перепланування школи, класів, програм та щоб усі учні без виключення отримували необхідний рівень знань та проводили дозвілля разом.

Для проведення тренінгу були запрошені спеціалісти КУ «Інклюзивно-ресурсного центру Охтирської міської ради Сумської області» (директор – **Тетяна КОВАЛЬ**, вчитель-логопед – **Ольга БОЙКО**, вчитель-дефектолог – **Катерина МАРТЯНОВА**, практичний психолог **Оксана МАНОЙЛО**) та всі спеціалісти Охтирського МЦ та бюро правової допомоги.

Продовжується співпраця з підрозділами пробації системи МВС України. Громадяни, що засуджені до відповідальності без позбавлення волі, та перебувають на обліку в Управлінні з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції України, мають змогу отримати правовий захист, незважаючи на свій статус, так як являються такими ж громадянами України як і всі інші та перебувають під захистом Закону.

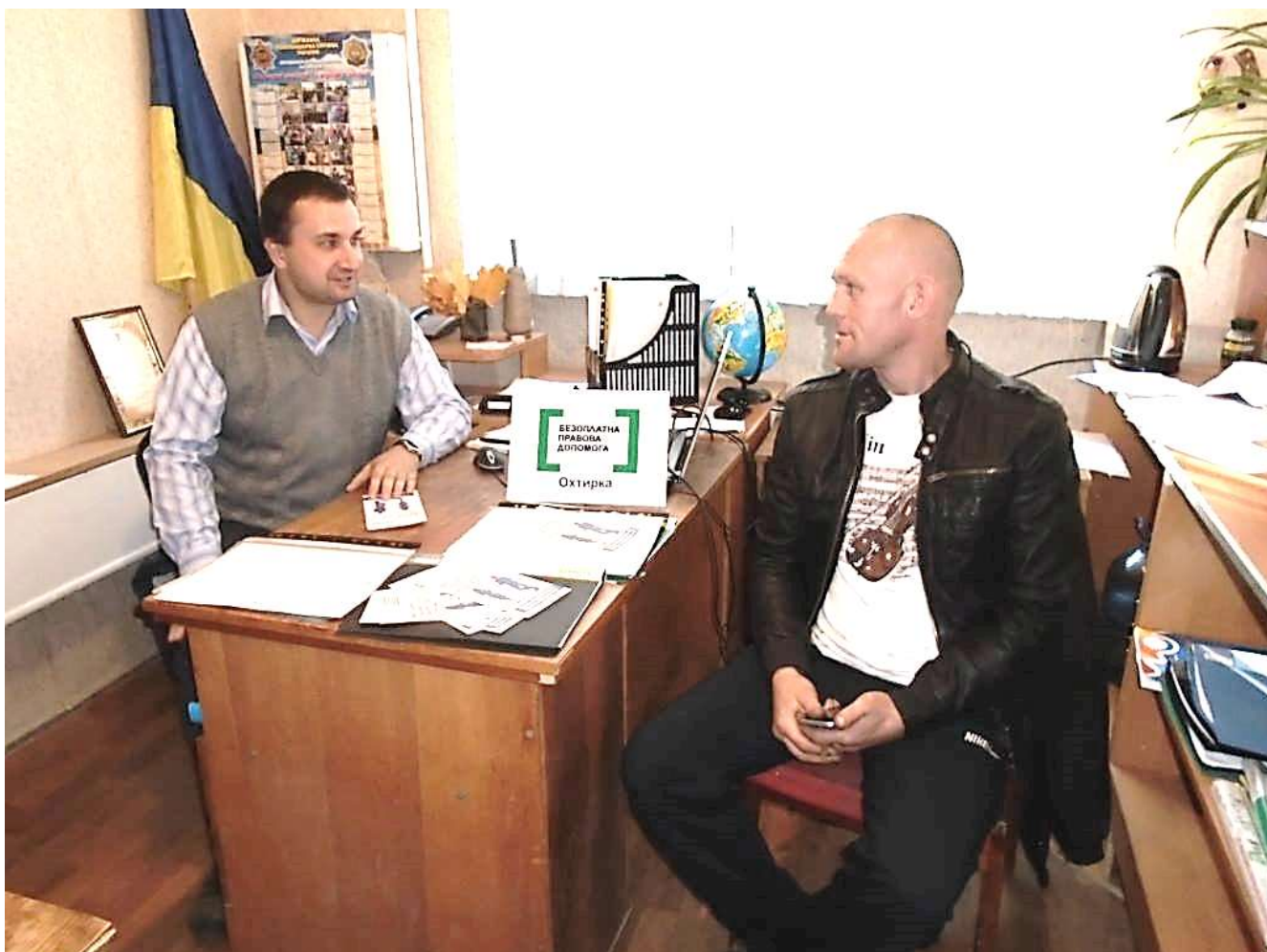
На фото: правопросвітницький виступ у Лебединському відділі пробації проводить начальник Лебединського бюро **Сергій ІВАНОВ**, 04.12.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcbvdpd/posts/1506164716180713?>

У Великописарівському районному секторі філії **ДУ «Центр пробації»** Сумської області правопросвітницькі виступи, зазвичай, проводить керівник Великописарівського бюро **Євген МОРОЗ**.

Мета таких виступів – не дати людині, яка вже скоїла правопорушення, вийти з правового поля у своїх вчинках та не допустити подальших порушень законодавства, підтримавши її у скрутну хвилину порадою та правовою допомогою.

На фото: консультацію проводить юрист Великописарівського бюро **Євген МОРОЗ**, 19.10.2018
Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcmnbvvpd/photos/a.744102139053645/1475938119203373/?type=3&theater>

Для налагодження співпраці та партнерських відносин юристи Охтирського МЦ у своїй діяльності також використовують різні правопросвітницькі проекти та акції.

Так, у межах Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства», юристом Тростянецького бюро **Валерієм ЛЕБІДЬ**, разом зі спеціалістами **Тростянецького районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді**, проведено правопросвітницьку годину серед вихователів та батьків дошкільного навчального закладу «Калинка» м. Тростянця.

Година спілкування проведена на тему: «**Домашнє насильство та права дитини**». Усім присутнім розповіли, що собою являє домашнє насильство, його види та можливі способи надання допомоги та захисту постраждалим особам. Юрист звернув увагу присутніх на відповідальність за вчинення насильства в сім'ї, а також про психологічні та фізичні наслідки для тих, хто потерпає від домашнього насильства.

Продемонстровано тематичні відеоролики як уникнути або розірвати коло насилля. Особлива увага під час проведення заходу приділялась питанням захисту прав дітей, профілактики агресивності дітей, поняття насильства та його видів, виховання толерантності у ставленні до оточуючих.

На фото: правопросвітницький виступ проводить юрист Тростянецького бюро **Валерій ЛЕБІДЬ**, 06.12.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmncnbvdp/posts/1507567069373811?>

Найвищу якість правопросвітництва можна отримати в спілкування з професіоналами юридичної справи. А тому, в Лебедині юристи бюро знайшли можливість забезпечити спілкування учнівської молоді безпосередньо з **Головою Лебединського районного суду Олександром ЧХАЙЛОМ**.

Питання, що розглядалися під час такого спілкування являються досить актуальними серед молоді та турбують не тільки їх батьків а й викликають неабиякий резонанс в суспільстві.

Тематикою заходів обрано: «Що ти знаєш про права дитини», «Всі рівні - всі різні» – протидія боулінгу. Присутнім було повідомлено про їхні права закріплені в Конвенції про права дитини. «Дитиною є «кожна людська істота до досягнення 18-річного віку», якщо за законом, застосовуваним до даної особи, вона не досягає повноліття раніше. Кожна дитина має невід'ємне право на життя. Дитина має право на ім'я і набуття громадянства, а також право знати своїх батьків і право на їх піклування. Дитина має право вільно висловлювати свої думки", - роз'яснила правниця бюро **ЄВГЕНІЯ ЛОГВІНЕНКО**.

На фото: юрист Лебединського бюро **Євгенія ЛОГВІНЕНКО** та (зправа) Голова Лебединського суду **Олександр ЧХАЙЛО**, під час спільного правопросвітницького виступу, 04.12.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcmnbvdpd/posts/1507540346043150?>

1.1.3 Проведення та участь в інформаційно-роз'яснювальних та комунікативних заходах

«ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ ПРАВА»

Щороку в грудні працівниками системи БВПД по всій Україні проводяться правопросвітницькі заходи в рамках «ТИЖНЯ ПРАВА» для учнів та молоді. Не винятком став і грудень 2018 року, в якому юристи Охтирського МЦ приклали максимум зусиль в реалізації цього правопросвітницького проекту.

Керівник Великописарівського бюро **Євген МОРОЗ** провів інформаційну бесіду з учнями Заводської загальноосвітньої школи I-III ступенів та Великописарівської спеціалізованої ЗОШ I-III ступенів у ході якої проінформував учнів з питань, що стосувалися Загальної декларації прав людини та Декларації про права осіб, що належать до національних або етнічних, релігійних та мовних меншин, їх імплементацію в національному праві, а також про захист прав людини в ЄСПЛ.

На фото: виступ проводить юрист Великописарівського бюро **Євгеній МОРОЗ**, 12.12.2018
Детальніше за посиланням:

[https://www.facebook.com/ohtmcnbvpd/posts/1516436801820171?_xts__\[0\]=](https://www.facebook.com/ohtmcnbvpd/posts/1516436801820171?_xts__[0]=)

А так в Лебедині проводила правопросвітницький виступ заступник начальника бюро **Євгенія ЛОГВІНЕНКО**

На фото: правопросвітницький виступ в рамках «ТИЖНЯ ПРАВА» проводить юрист Лебединського бюро **Євгенія ЛОГВІНЕНКО**, 10.12.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcbvvpd/posts/1511883882275463?>

Для учнів 6, 8, 9, 10, 11 класів Лебединської ЗОШ №7 проведено захід на тему: **«Загальна декларація прав людини».**

«Це свято було засноване 4 грудня 1950 року на засіданні Генеральної Асамблеї ООН. Двома роками раніше ООН ухвалила Загальну декларацію прав людини, яка стала першим міжнародним документом, в якому були чітко сформульовані положення про права людини», - повідомила юристка.

На завершення «ТИЖНЯ ПРАВА» в Охтирці було організовано проведення конкурсу «Краща презентація юридичної професії «Юрист очима дітей» між командами навчальних закладів на правову тематику, в ході якого учні презентували постановочні судові засідання, сценки, розіграні за допомогою жестів і міміки, творчо підійшли до виконання поставлених завдань.

На фото: юрист Охтирського МЦ **Марина ЛАПОНОГ** та директор місцевого центру **Тамара КОЗИР** проводять конкурс на правову тематику, 14.12.2018

Детальніше за посиланням:

[https://www.facebook.com/ohmcbvdp/posts/1514348805362304?_xts__\[0\]=](https://www.facebook.com/ohmcbvdp/posts/1514348805362304?_xts__[0]=)

По закінченню виступів команд, почесні члени журі серед яких: представник відділу освіти Охтирської міської ради **Наталія КОВПАК**, фахівець ОМЦО-МАН **Галина АЛЬЖИНСЬКА**, спеціаліст відділу культури і туризму, молоді та спорту Охтирської РДА **Ніна ШАТАЛОВА** та журналіст **Сергій ЯКОВЕНКО**, - визначили переможців серед яких 1 місце зайняла ЗОШ №-2, та всі інші учасники отримали грамоти та призи.

На фото: найкращі конкурсні виступи учасників та команд, 14.12.2018

Детальніше за посиланням:

[https://www.facebook.com/ohmncnbvdp/videos/311901416089059/?_xts__\[0\]=](https://www.facebook.com/ohmncnbvdp/videos/311901416089059/?_xts__[0]=)

[https://www.facebook.com/ohmncnbvdp/videos/349350702545521/?_xts__\[0\]=](https://www.facebook.com/ohmncnbvdp/videos/349350702545521/?_xts__[0]=)

На фото: найкращі конкурсні виступи учасників та команд, 14.12.2018

Детальніше за посиланням:

[https://www.facebook.com/ohtmcnbvpd/videos/361819594553051/?_xts__\[0\]=](https://www.facebook.com/ohtmcnbvpd/videos/361819594553051/?_xts__[0]=)

[https://www.facebook.com/ohtmcnbvpd/videos/344952666058159/?_xts__\[0\]=](https://www.facebook.com/ohtmcnbvpd/videos/344952666058159/?_xts__[0]=)

Учасники таких команд як: «Данко», «Аргумент», «Куркулі», «Весела хвиля», «Невгамовні правники» змагалися між собою та показали високий рівень креативності, творчий підхід та командну роботу. Приємно бачити, що наша молодь небайдужа до правової грамотності, має бажання розвиватися в

юридичній площині та знати Закони нашої країни – це надихає та впевнює, що наші зусилля в розвитку нашого майбутнього – не даремні!

Можливість донести до людей інформацію про порядок та умови отримання безоплатної правової допомоги юристи Охтирського МЦ мають змогу, спілкуючись з громадянами під час семінарів у **ЦЕНТРАХ ЗАЙНЯТОСТІ**.

На фото: правопросвітницький виступ в Центрі зайнятості проводить юрист Лебединського бюро **Євгенія ЛОГВІНЕНКО**, (внизу) юрист Охтирського МЦ **Марина ЛАПОНОГ**, 21.12.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcbvdp/posts/1496798867117298?>

Основними питаннями, які турбують громадян під час спілкування з юристами системи БВПД являються:

питання оформлення субсидії

аліменти

земельні питання

спадкові питання

У Тростянецькому Центрі зайнятості щотижневі семінари для осіб, що перебувають на обліку, проводить юрист Тростянецького бюро **Валерій ЛЕБІДЬ**.

На фото: інформування громадян проводить юрист Тростянецького бюро **Валерій ЛЕБІДЬ**, 17.10.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohtmcnbvdp/posts/1475502015913650?>

Важливою умовою для співпраці з Центрами зайнятості є укладені МЕМОРАНДУМИ про співпрацю з підрозділами системи БВПД.

На виконання умов меморандуму юристами Охтирського Центру тільки за поточний квартал взято участь у проведенні більше ніж **40** правопросвітницьких семінарів для осіб, що перебувають на обліку в Центрах зайнятості Охтирського, Великописарівського, Лебединського та Тростянецького районів.

«Правова Важниця» - під такою назвою проводиться реалізація нового освітньо-виховного проекту.

У Охтирці «право на життя» отримав проект «Правова важниця». Громадяни нашої держави доволі часто користуються поняттями «права людини». Надання молодим людям якісної правової інформації шляхом правопросвітництва, моделювання ситуацій – шлях до успіху. Юристи Охтирського МЦ працюють систематично у такому напрямку не один рік, а саме: втілюються у життя освітньо-виховні проекти. Один із таких - **«Правова важниця»**, що проводиться у рамках тижня права та охоплює правопросвітництво для учнів всіх 10-х класів міста Охтирки.

На фото: правопросвітницьку гру для дітей проводить інтегратор Охтирського МЦ **Марина ЛАПОНОГ**, 11.12.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmncnbvdp/posts/1512623278868190?>

Під час заходу діти отримали чудову нагоду зіграти у «Важницю», - ця гра дає корисні підказки з українського законодавства, що можуть стати у нагоді при різних життєвих обставинах. Гра спрямована на підвищення рівня правової освіти та дарує корисні правові знання та навички.

До Дня Гідності та Свободи Великописарівською центральною районною бібліотекою разом з Районним будинком культури та за участі Великописарівського бюро правової допомоги, проведено літературно-музичний захід, для учнів філії ДНЗ «Охтирський центр ПТО». На заході ведучі ознайомили присутніх про революційні події та патріотів України, які не пошкодували свого життя заради Свободи, також вшанували пам'ять героїв Майдану хвилиною мовчання. **Євген МОРОЗ**, заступник начальника відділу Великописарівського бюро, розповів присутнім про безоплатну вторинну допомогу, патріотизм та гідність громадян України.

На фото: правопросвітницький виступ проводить керівник Великописарівського бюро **Євген МОРОЗ**, 21.11.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/library.vpr/posts/492701187916381?>

«СТОП – БУЛІНГ»

Інформаційна кампанія «Стоп-Булінг» триває у Охтирці

Інформування щодо протидії булінгу активно здійснюється як серед дітей, так і їх батьків. Так, 09.10.2018 до Охтирського МЦ, із метою поглибити знання з питання подолання цькування у школі, прийшли учні 10-го класу загальноосвітньої школи I-III ступенів № 1. Під час бінарного заходу директор місцевого центру **Тамара КОЗИР**, фахівчиня **Марина ЛАПОНОГ** інформували про види булінгу, як діяти, якщо Ви стали свідком булінгу.

На нижньому фото: правопросвітницький виступ для дітей проводить **Марина ЛАПОНОГ** та **Тамара КОЗИР**, 09.10.2018

Детальніше за посиланням:

[https://www.facebook.com/ohmcbnvpd/posts/1414665525330633?_xts__\[0\]](https://www.facebook.com/ohmcbnvpd/posts/1414665525330633?_xts__[0])

«Найбільш розповсюдженим є психологічний та фізичний булінг. Також у силу новітніх технологій з'явився новий вид – кібербулінг (наприклад, поширення фото та відео у мережі інтернет з принизливими надписами). Цькування – це не просто грубість, а систематична, агресивна поведінка, яка може перерости у насилля, за відсутності реагування», - пояснила **Марина ЛАПОНОГ**.

Всього ж такими заходами з протидії булінгу були охоплені всі школи та навчальні заклади не тільки м.Охтирка але й інших районів в яких проводять свою роботи працівники Охтирського МЦ та бюро.

На фото: юрист Охтирського МЦ **Марина ЛАПОНОГ**, під час правопросвітницького заходу з протидії булінгу, 08.10.2018

Детальніше за посиланням:

[https://www.facebook.com/ohmcbvdp/posts/1408005959329923?_xts__\[0\]](https://www.facebook.com/ohmcbvdp/posts/1408005959329923?_xts__[0])

«Пам'ятайте! Усі рівні у своїх правах. Кожен із нас такий самий, але в той же час особистість. Хтось спортивний, хтось розуміє жарти, а хтось ні. Такий перелік можна продовжувати до нескінченності. Але всі ми повинні поважати одне одного!», - акцентувала увагу учнів **Марина ЛАПОНОГ**.

1.1.4 Розширення доступу до БПД громадян

На жаль не всі громадяни у будь-який час мають змогу прийти до Охтирського МЦ та бюро із своїми питаннями, що потребують правового вирішення. Тому для таких людей наші юристи проводять **виїзні прийоми** безпосередньо по їх місцю проживання. Як правило, для прийому громадян використовуються приміщення селищних рад, сільських бібліотек або клубів.

Так, наприклад, 12.11.2018 юрист Охтирського МЦ **Іван ОСТРИХ** здійснив виїзд до с. Рибальське Охтирського району. Прийом громадян проходив у сільській бібліотеці. За надання безоплатної правової допомоги звернулося семеро громадян, яких цікавили питання призначення соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям.

Крім отримання правових консультацій для мешканців села проведено право просвітницький виступ та роздано інформативні матеріали правового змісту.

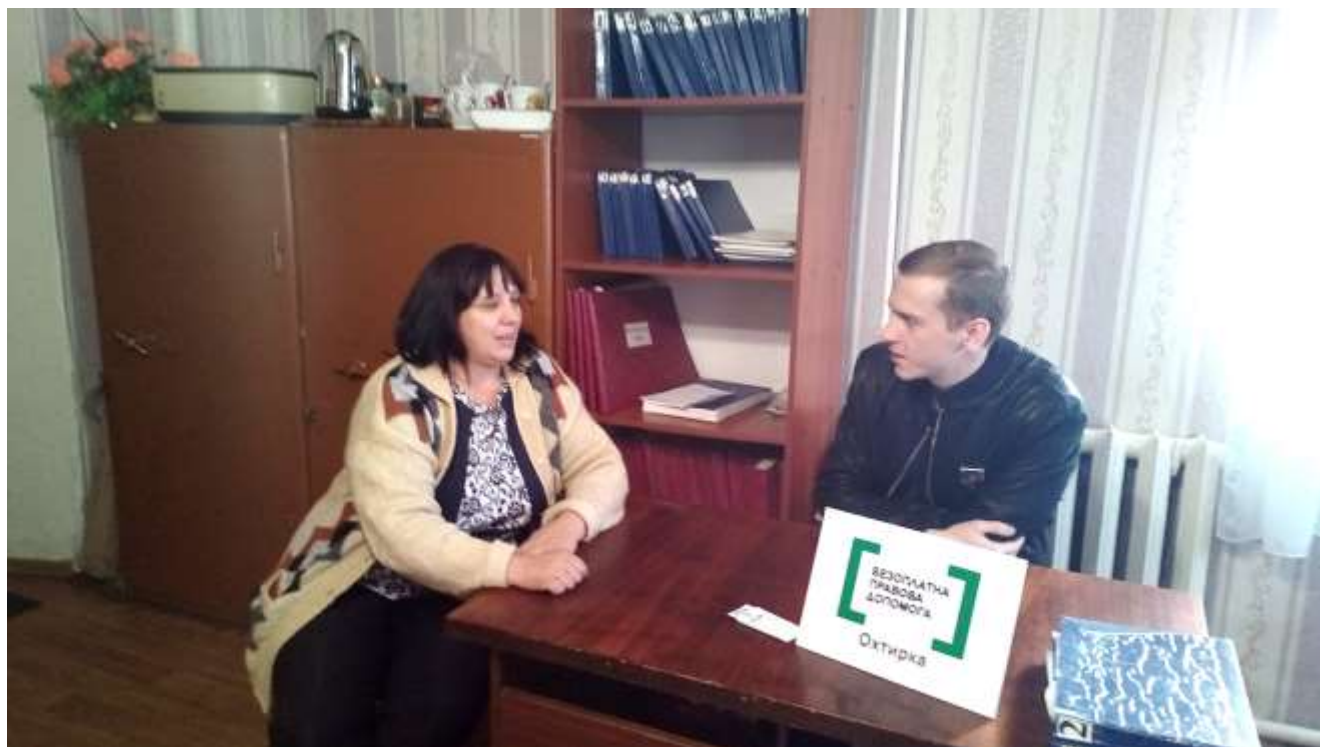

На фото: виїзний прийом та інформування мешканців с.Рибальське проводить юрист Охтирського МЦ **Іван ОСТРИХ**, 12.11.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcbvdp/posts/1489524257844759?>

Один із своїх виїзних прийомів проводив 26.10.2018 юрист Тростянецького бюро **Валерій ЛЕБІДЬ**. На цей раз він завітав до с.Боромля. Мета прийому — надання населенню правових послуг, спрямованих на забезпечення реалізації та захисту прав і свобод людини і громадянина.

На фото: виїзний прийом проводить юрист Тростянецького бюро **Валерій ЛЕБІДЬ**, 26.10.2018
Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcbvvpd/photos/a.744102139053645/1479539642176554/?type=3&theater>

У той же час юристами Лебединського бюро забезпечено виїзний прийом та роботу **Громадської Приймальні** відразу у 3-х селах Лебединського району: Чернецьке, Куличка, Будилка під керівництвом тимчасово виконуючої обов'язки голови Лебединської райдержадміністрації **Оксани ЛИХИНИ**.

Основною метою діяльності Приймальні є сприяння забезпеченню правового захисту конституційних прав, свобод та інтересів громадян органами виконавчої влади, належної реалізації Закону України «Про безоплатну правову допомогу». Тож 08.10.2018 юристка Лебединського бюро **Євгенія ЛОГВІНЕНКО** долучилася до спільного виїзду та провела виїзний прийом громадян.

Такі громадські приймальні також створюються для забезпечення доступу до безоплатної первинної правової допомоги особам, які перебувають під юрисдикцією України.

На фото: юрист Лебединського бюро **Євгенія ЛОГВІНЕНКО** під час виїзного прийому, 08.10.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcbvdpd/posts/1423612391102613?>

В IV кварталі поточного року працівниками Охтирського МЦ разом із спеціалістами бюро правової допомоги проведено **23** виїзних прийомів громадян, в ході яких надано консультацію **165** клієнтам, які звернулися за правовою допомогою.

Крім виїзних прийомів систематично проводиться і «вуличне інформування» громадян. Така форма спілкування дозволяє значно розширити коло людей охоплених правовими знаннями та донести до них інформацію про можливість отримати безоплатну правову допомогу та захистити свої конституційні права.

На фото (зліва): «вуличне інформування» мешканців м.Охтирка проводить директор Центру **Тамара КОЗИР**, 05.12.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcbvdp/posts/1506969069433611?>

Усього за IV квартал 2018 року юристами Охтирського МЦ проведено – 6 «вуличних інформувань» в ході яких розповсюджено – 3 виготовлених працівниками Центру методичних буклети правопросвітницького змісту в кількості – 215 одиниць.

Як приклад: буклет виготовлений в Охтирському МЦ у грудні 2018 року.

вул. Перемоги, 13,
м. Охтирка, Сумської області,
42700, Україна

Т: 05446-4-22-23
Ф: 05446-4-22-23
E: okhtyrka.sumy@legalaid.gov.ua

www.legalaid.gov.ua

«Страхування. Страхування життя як одна із форм добровільного страхування»

Увага!!! Страховики мають право займатися тільки тими видами добровільного страхування, які визначені в ліцензії.

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcbvdp/posts/1505098816287303?>

1.1.5 Забезпечення належної якості послуг, що надаються клієнтам системи БПД

Люди похилого віку, інваліди, особи з вадами здоров'я – це всі ті громадяни нашої країни, що потребують особливого ставлення та уваги, зважаючи на їхній стан. Не меншою потребою для них являється і правовий захист, специфіка якого полягає в тому, що спілкування з такою категорією населення потребує витримки, уваги та певних навичок.

А тому юристи Лебединського бюро б ніколи не забувають приділити час та увагу для правового захисту громадян з вадами слуху, що перебувають на обліку в **Лебединському УТОГ**.

На фото: правопросвітницький виступ для громадян в Лебединському УТОГ із залученням сурдоперекладача проводить юрист Лебединського бюро **Євгенія ЛОГВІНЕНКО**, 03.12.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcbvvpd/posts/1505376506259534?>

Щороку 3 грудня разом із світовою спільнотою Україна відзначає Міжнародний день людей з обмеженими можливостями. На їхню долю випали нелегкі випробування, однак вони, долаючи труднощі, проявляють виняткову силу духу і непохитну віру в життя. Цей день покликаний більш пильно звернути нашу увагу на тих, хто живе з нами поруч, і простягти руку тому, хто потребує допомоги.

Так, 30.11.2018 спеціалісти Тростянецького районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді спільно з фахівцем – юристом Тростянецького бюро **Валерієм ЛЕБІДЬ** та спеціалістами Тростянецького районного центру зайнятості, у межах акції «16 днів проти насильства», організували «круглий стіл» для молоді з обмеженими потребами, щодо насилля в сім'ї.

На нижньому фото: під час відвідування Тростянецького бюро (справа – юрист Тростянецького бюро **Валерій ЛЕБІДЬ**), 03.12.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcmnbvdp/posts/1506641899466328?>

Присутні заслухали та обговорили актуальні питання щодо проявів гендерного насильства, забезпечення рівних прав жінок і чоловіків. Учасники

заходу докладніше дізналися про причини насильства, як з цим боротися та куди звертатися за допомогою.

Більшість юридичних проблем виникає через відсутність у людей правових знань, необхідних для належного документального оформлення власного майна, порядку прийняття та оформлення спадщини. Із метою підвищення обізнаності громадян, 16.10.2018 правниця Охтирського МЦ **Марина ЛАПОНОГ** провела інформаційний захід для соціальних працівників **Охтирського міського центру соціального обслуговування населення**.

На фото: консультації надає юрист Охтирського МЦ Марина ЛАПОНОГ, 16.10.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohtmcnbvvpd/posts/1472712656192586?>

Цього разу учасників заходу проінформовано про спадкування та його види (за законом; за заповітом); коли та де відкривається спадщина. Зокрема особливу увагу звернуто на те, що може входити до спадщини.

«До складу спадщини входять усі права та обов'язки, що належали спадкодавцеві на момент відкриття спадщини і не припинилися внаслідок його смерті (наприклад, намалювати картину міг спадкодавець, а його діти не мають такого таланту, тому цей обов'язок не перейде до спадкоємців). Крім того, успадкувати можна різні речі: нерухомість, автотранспорт, право власності на земельну ділянку, право на вклади в банку, право на отримання страхових виплат, право на відшкодування збитків, морального збитку», - розповіла юрист **Марина ЛАПОНОГ**.

1.1.6 Реалізація правопросвітницького проекту «Я МАЮ ПРАВО»

Відправною точкою роботи мобільних точок доступу до системи безоплатної правової допомоги Головного територіального управління юстиції у Сумській області та Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Сумській області стало

Доручення Міністра юстиції України від 09.08.2017р. №-102/1/48-17

На його виконання працівниками системи БВПД у Сумській області, згідно затвердженого плану, систематично проводяться виїзні прийоми громадян у найвіддаленіші куточки області, надаються правові консультації та в разі потреби вторинна правова допомога.

На фото: робота виїзної групи юристів у межах проекту «Я МАЮ ПРАВО!» в с.Добрянське Великописарівського району (зліва керівник Великописарівського бюро Євген МОРОЗ), 18.10.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcbvvpd/photos/a.744102139053645/1475536089243576/?type=3&theater>

З-поміж актуальних питань, які турбували жителів сільської громади, можна виокремити: успадкування прав та обов'язків за договорами оренди земельної ділянки; порядок усунення систематичного порушення умов договорів оренди земельної ділянки; орендна плата згідно договору оренди земельної ділянки;

приватизація земельних ділянок; оскарження дій ДЗК; судова практика щодо вирішення земельних спорів щодо приватизація земельних ділянок; порядок оформлення права власності на земельну ділянку надану у користування у 1993 р.

Такі виїзні прийоми визначають найпроблемніші питання та надають можливість оперативно їх вирішувати. Кожне з питань, які звучать на особистому прийомі надзвичайно важливі для людини, яка приходить за безоплатною правовою допомогою.

Відбувся 08.11.2018 виїзний прийом громадян у с. Будилка Лебединського району, де юристи Охтирського МЦ: директор **Тамара КОЗИР**, заступник директора **Микола КРАВЧЕНКО**, правниця Лебединського бюро **Євгенія ЛОГВІНЕНКО**, спільно з фахівцями Головного територіального управління юстиції у Сумській області надавали правові роз'яснення.

На фото: юрист Лебединського бюро **Євгенія ЛОГВІНЕНКО** (в центрі) під час роботи виїзної групи юристів у межах проекту «Я МАЮ ПРАВО!» в с.Будилка Лебединського району, 08.11.2018
Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcbvdpd/posts/1486656334798218?>

Громадяни, які прийшли на прийом, мали можливість отримати консультації та роз'яснення з питань, які потребують правового врегулювання, а також допомогу у складанні різних документів (заяв, звернень до органів місцевого самоврядування).

[1.2] Створення ефективної системи управління правовими знаннями та розвиток людського потенціалу правничої спільноти та партнерських мереж системи БПД

1.2.1 Розвиток людських ресурсів

Наше майбутнє – наші діти!

Їх розвиток, правова свідомість та знання – запорука успіху держави та суспільства. Чим більше часу зараз ми присвячуємо нашим дітям – тим більшу віддачу ми отримуємо від них. Чим якісніші знання ми вложимо в їхні світлі голови – тим легше їм буде крокувати по життю!

Задля них та нашого майбутнього варто витратити свій час та зусилля. А тому керівництвом Охтирського МЦ було прийнято рішення про проведення з нагоди Всесвітнього дня дитини конкурсу дитячих малюнків **«Права очима дитини»**. Витоки конкурсу дитячого малюнку беруть свій початок із короткотривалого спільного проекту між Охтирським МЦ та відділом освіти Охтирської міської ради: **«Від малої дитини до громадянина»**.

З метою ознайомлення вихованців дошкільних навчальних закладів та вихованців молодшого шкільного віку **ОМЦПО-МАН** про права людини та дитини, юристами Охтирського МЦ проведено ряд правопросвітницьких заходів у межах проекту та до Всесвітнього дня дитини серед дітей ДНЗ м. Охтирки, а саме: «Берізка», «Калинка», «Ластівка», «Казка», «Росинка», «Теремок», «Орлятко», «Струмочок», «Сонечко» проведено конкурс дитячих малюнків, де для участі представлено 76 дитячих робіт.

Усі учасники дотрималися умов конкурсу. Критеріями оцінювання робіт були: актуальність та повнота розкриття теми; творчий підхід; естетичність роботи.

Журі визначило переможців: **Максим НАЛИВАЙКО, Мілана СОЛОМАХА**, призові місця вибороли: **Станіслав ЧЕСНОКОВ, Аріна СТЕШЕНКО, Даніл ШЕВЧЕНКО, Софія БРЦИЄВА**.

За креативність відмічено роботи: **Ніколь ШОВКОВОЇ, Анни БУБЛИК**.

На фото: журі конкурсу - начальник відділу моніторингу діяльності місцевих центрів Регіонального центру з надання БВПД у Сумській області **Наталія Поставська**, начальник відділу комунікації та забезпечення доступу до публічної інформації **Елена Омельченко**, головний спеціаліст Любов Демченко, виконавчий директор ГО «Північна правозахисна група» **Наталья Есина (Natali Esina)**, директор Охтирського МЦ **Тамара Козир (Tamara Kozyr)**, фахівець відділу освіти, представники ЗМІ, 20.11.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcmnbvdp/posts/1495476603916191?>

У листопаді 2018 року керівники Охтирського (Сумська область) та Первомайського (Харківська область) місцевих центрів з надання БВПД відвідали Кременецький (Тернопільська область) місцевий центр з надання БВПД та один із його відокремлених підрозділів - Збаразьке бюро правової допомоги.

Метою візиту був обмін досвіду з усіх напрямків роботи, але особливу увагу приділено правопросвітництву.

Обмін досвідом – спільні потреби та нові можливості, особливо важливо для проведення правопросвітництва. Пошук нових нестандартних підходів, спрямованих на підвищення якості правових послуг та налагодження ефективної взаємодії центрів правової допомоги, можливо лише за умови повної самовіддачі та відповідального ставлення до роботи.

На фото (зліва): директор Первомайського МЦ **Ірина ШЕВЧЕНКО** та директор Охтирського МЦ **Тамара КОЗИР**, під час обговорення питань, 05.11.2018

Детальніше за посиланням:

[https://www.facebook.com/ohmcmnbvpd/posts/1484333385030513?_xts__\[0\]](https://www.facebook.com/ohmcmnbvpd/posts/1484333385030513?_xts__[0])

1.2.3 Розвиток довідково-інформаційної платформи правових консультацій «WikiLegalAid»

Висока якість надання безоплатної правової допомоги - один із пріоритетних напрямків діяльності системи БПД

Значна подія, що відбулася у листопаді 2018 року в Першому запорізькому місцевому центрі БВПД за участі працівників Охтирського МЦ не тільки в тому, що юристи різних областей знайшли спільну мову в спілкуванні та співпраці але й в тому, що обговорення спільних завдань та проблем з використанням **довідково-інформаційної платформи правових консультацій «WikiLegalAid»** дає змогу суттєво спростити вирішення проблемних питань тлумачення низки законодавчих актів, що безумовно покращить якість надання правової допомоги населенню.

У тому числі і про це йшла мова на семінарі по застосуванню цивільно-процесуального законодавства під час надання БВПД від одного з кращих юристів Запоріжжя Олексія Інашвілі.

На фото (зліва): керівники Охтирського МЦ **Микола КРАВЧЕНКО** та **Тамара КОЗИР**, під час обговорення питань на семінарі, 14.11.2018

Детальніше за посиланням:

[https://www.facebook.com/ohmcbvdp/posts/1492336567563528?_xts__\[0\]](https://www.facebook.com/ohmcbvdp/posts/1492336567563528?_xts__[0])

Довідково: учасники семінару - Перший запорізький місцевий центр з надання БВПД, Охтирський місцевий центр з надання БВПД, Первомайський місцевий центр з надання БВПД, Регіональний центр з надання БВПД у Донецькій та Запорізькій областях.

[1.3] Децентралізація системи БПД

1.3.1 Взаємодія між регіональними та місцевими центрами БПД, прийняття управлінських рішень

Для фахівців системи БПД Сумщини принципово важливим є надання якісної правової допомоги клієнтам, а також вивчення правових потреб громадян та аналіз основних напрямків роботи з метою їх подальшого удосконалення. Саме тому очільники центрів БВПД Сумщини систематично проводять засідання керівної ради, під час якої обговорюються найактуальніші питання правового захисту населення в регіоні.

Чергове засідання під головуванням директора Регіонального центру з надання БВПД у Сумській області **Олени ДЕМЧЕНКО** відбулося на базі Шосткинського місцевого центру за участі керівників 4 місцевих центрів з надання БВПД.

На фото: директор Регіонального центру **Олена ДЕМЧЕНКО** та керівники місцевих центрів БВПД Сумщини під час Керівної ради, 13.11.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/sumy.legalaid.gov.ua/photos/a.895899933823838/2028336433913510/?type=3&theater>

1.3.2 Моніторинг діяльності центрів БПД

У цьому кварталі моніторинг діяльності Охтирського МЦ було проведено разом з відвідуванням представниками системи БВПД інших Регіональних центрів України.

Так в гості до Охтирського МЦ, крім керівництва Регіонального центру, завітали директор Закарпатського Регіонального центру **Василь ПОПАДИНЕЦЬ** та директор Херсонського Регіонального центру **Марина ЄЛИСЄЄВА**.

На фото: (зліва – направо) директор Охтирського МЦ **Тамара КОЗИР**, директор Сумського РЦ **Олена ДЕМЧЕНКО**, начальник відділу моніторингу Херсонського РЦ **Світлана РЕБРИСТА**, директор Херсонського РЦ **Марина ЄЛИСЄЄВА**, директор Закарпатського РЦ **Василь ПОПАДИНЕЦЬ**, начальник відділу моніторингу Сумського РЦ **Наталія ПОСТАВСЬКА**, 24.10.2018

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohtmcnbvdp/posts/1334069380056915>

Під час візиту начальник відділу моніторингу місцевих центрів Сумського Регіонального центру **Наталія ПОСТАВСЬКА** розповіла гостям про роботу Охтирського МЦ та його структурних підрозділів, також було продемонстровано напрацювання та методики, які можуть взяти для використання у роботі фахівці системи БВПД у Закарпатській та Херсонській областях.

У результаті такої перевірки проведення моніторингу доповнилось обміном досвіду, що підвищує ціну такого спілкування та дає поштовх до розвитку системи БВПД.

1.3.3 Управління людськими ресурсами

Як організувати заходи, які дають змогу отримати бажаний результат? Які ризики варто передбачити? Отримали відповіді на ці запитання і водночас обмінялись досвідом 26-27 листопада 2018 року фахівці системи безоплатної правової допомоги з Львівської, Рівненської, Сумської, Івано-Франківської, Харківської, Чернівецької, Одеської областей під час тренінгу у м.Вижниця. Учасники заходу отримали не лише поради, а й покрокову інструкцію: вперше на Буковині презентували «Путівник інтегратора».

На фото: фахівці Охтирського Центру **Євгенія ЛОГВІНЕНКО** (зліва) та **Марина ЛАПОНОГ** (зправа) на заході у Вижниці, 26.11.2018

Детальніше за посиланням:

[https://www.facebook.com/ohmcbvdp/posts/1502866439843874?_xts__\[0\]=](https://www.facebook.com/ohmcbvdp/posts/1502866439843874?_xts__[0]=)

Формат тренінгу передбачав активність усіх учасників. Робота у міні-групах, виконання практичних вправ, моделювання ситуацій, обмін досвідом. І директори центрів, і фахівці відділів на рівних виконували всі завдання.

«Мені надзвичайно сподобався тренінг. Найперше, тому що було багато практичних завдань. Ми обмінювались досвідом з колегами, кожен розповів про свої найкращі напрацювання. Кожна по-своєму цікава, але саме ідеї колег із Одеси та Чернівців спробую втілити під час проведення правопросвітницьких заходів», - розповіла фахівець Охтирського МЦ **Марина ЛАПОНОГ**.

На фото: інтегратор Охтирського МЦ **Марина ЛАПОНОГ** на заході у м. Вишниця, 26.11.2018

Детальніше за посиланням:

[https://www.facebook.com/ohmcbvdpd/posts/1502866439843874?_xts__\[0\]=](https://www.facebook.com/ohmcbvdpd/posts/1502866439843874?_xts__[0]=)

1.3.5 Взаємодія із суб'єктами надання інформації

Підводячи підсумки 2018 року можна констатувати факт успішної організації та взаємодії Охтирського МЦ в питаннях висвітлення правопросвітницької інформації через місцеві ЗМІ.

Кожна публікація має певну юридичну вагу та цінність та доносить до людей необхідну їм інформацію, яку до цього така людина ніде більше не могла отримати.

А розширення мережі суб'єктів інформування дозволяє в свою чергу розширити напрямки інформування, що дозволить більшій кількості громадян взнати про їх права та можливості їх захисту.

Так, на сайті **ВЕЛИКОПИСАРІВСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАЙОННОЇ БІБЛІОТЕКИ** розміщено інформацію про проведений літературно-музичний захід присвячений **Дню Гідності і Свободи** за участю працівників Великописарівського бюро.

На фото: керівник Великописарівського бюро **Євген МОРОЗ** під час виконання Гімну України, 21.11.2018

Детальніше за посиланням:

[https://www.facebook.com/library.vpr/posts/492701187916381?__xts__\[0\]=](https://www.facebook.com/library.vpr/posts/492701187916381?__xts__[0]=)

Інформацію про проведені право просвітницькі заходи на своєму сайті розмістив і **Охтирський відділ пробації**.

**БЕЗОПЛАТНА
ПРАВОВА
ДОПОМОГА**

На фото: юрист Охтирського МЦ **Марина ЛАПОНОГ** та працівник пробації **Анна ЛОБОВЬОВА** під час правопросвітницького виступу в одній із Охтирських ЗОШ, 10.12.2018
Детальніше за посиланням:

[https://www.facebook.com/probationSumy/posts/2075957976047891?_xts__\[0\]](https://www.facebook.com/probationSumy/posts/2075957976047891?_xts__[0])

У межах Всеукраїнського тижня права, персоналом Охтирського міськрайонного відділу філії Державної установи «Центр пробації» в Сумській області спільно з юристами Охтирського МЦ проведено інформаційну годину «Правова культура особистості».

Учасниками заходу стали учні 10-го класу Охтирської загальноосвітньої школи № 1.

Фахівцями Охтирського міськрайонного відділу з учнями обговорено міжнародний правовий документ, який визначає права дітей – Конвенцію ООН про права дитини.

Під час бесіди стало зрозумілим, що практично кожен учень знає свої основні права: право на життя, право на здоров'я, право на навчання, право на повагу до себе. Також було наголошено, що основною метою держави є навчити підростаюче покоління не тільки користуватися правами, але і дотримуватися правової поведінки у відносинах з іншими людьми.

ТРОСТЯНЕЦЬКИЙ РАЙОННИЙ ЦЕНТР СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ ДЛЯ СІМ'Ї, ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

Розмістив інформацію про проведення на базі **Тростянецького бюро правової допомоги** заступником директора – начальником відділу із соціальної роботи Тростянецького районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді **Світланою СИЗАРЕВОЮ** спільно з головним спеціалістом Тростянецького бюро **Валерієм ЛЕБІДЕМ** та фахівцем Тростянецького районного сектору філії ДУ «Центр пробації» **Світланою БОЙКО** для осіб, які мають конфлікти з законом був проведений правовий турнір «Навігатор права і гарантії».

На фото: виступ проводить юрист Тростянецького бюро **Валерій ЛЕБІДЬ**, 09.11.2018
Детальніше за посиланням:

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=432747380583743&id=100015454536423

ОХТИРСЬКА МІСЬКА РАДА

На своїй сторінці в інтернет-мережі розмістила матеріали про роботу юристів Охтирського МЦ в Територіальному центрі соціального обслуговування населення.

«Співпраця Комунальної установи «Охтирський міський територіальний центр соціального обслуговування населення» з Охтирським МЦ продовжується і дає свої результати, як у плані ознайомлення громадян про свої права, так і у плані реальної дієвої допомоги підопічним територіального центру».

На фото: консультації в Терцентрі проводить юрист Охтирського МЦ **Марина ЛАПОНОГ**, 21.11.2018

Детальніше за посиланням:

[https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=698941520490234&id=348270185557371&_xts__\[0\]](https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=698941520490234&id=348270185557371&_xts__[0])

**ОХТИРСЬКА
ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І-ІІ СТУПЕНІВ №-9**

Інформація про відзначення Всеукраїнського тижня права.

Начальником відділу правопросвітництва Охтирського МЦ **Мариною ЛАПОНОГ** для учнівської молоді було проведено тренінг з Букви закону «Правила поведінки під час зустрічі з представниками правоохоронних органів» для учнів 6-7 класів.

На фото: захід проводить юрист Охтирського МЦ **Марина ЛАПОНОГ**, 10.10.2018

Детальніше за посиланням:

[https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=2230030567071520&id=1341571989250720&xts__\[0\]](https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=2230030567071520&id=1341571989250720&xts__[0])

Охтирська районна державна адміністрація

У межах проекту «Я МАЮ ПРАВО!» Охтирський МЦ з надання БВПД інформує щодо форми та порядку надання запиту на інформацію

Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації» публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Публічна інформація є відкритою, крім випадків, встановлених законом.

Детальніше за посиланням:

<http://oht.sm.gov.ua/index.php/uk/potochna-diyalnist/pravoprosvitnitskij-proekt-ya-mayu-pravo/8708-okhtirskij-mts-z-nadannya-bvpd-informue-shchodo-formi-ta-poryadku-nadannya-zapitu-na-informatsiyu>

СТРОК РОЗГЛЯДУ ЗАПИТУ

5

ДНІВ

ЗАГАЛЬНИЙ

ДО

48

ГОДИН

СКОРОЧЕНИЙ

20

ДНІВ

ПРОДОВЖЕНИЙ

В Україні триває тематичний тиждень права БПД - права дітей, у межах якого здійснено інформаційний виступ на радіо **Лебединська редакція міськрайонного радіомовлення «Світанок»** юристкою Лебединського бюро правової допомоги **Євгенія Логвіненко** на тему: «Пільги для багатодітних сімей».

На фото: виступ на радіо проводить юрист Лебединського бюро **Євгенія ЛОГВІНЕНКО**, 22.11.2018

Детальніше за посиланням:

[https://www.facebook.com/ohmcnbvdp/posts/1496596960470822?_xts__\[0\]](https://www.facebook.com/ohmcnbvdp/posts/1496596960470822?_xts__[0])

Під час запису повідомлено інформацію, що багатодітна сім'я - сім'я, в якій подружжя (чоловік та жінка) перебуває у зареєстрованому шлюбі, разом проживає та виховує трьох і більше дітей, у тому числі кожного з подружжя, або один батько (одна мати), який (яка) проживає разом з трьома і більше дітьми та самостійно їх виховує. До складу багатодітної сім'ї включаються також діти, які навчаються за денною формою навчання у загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах, - до закінчення навчальних закладів, але не довше ніж до досягнення ними 23 років.

[1.4] Поступовий перехід від моделі залучення адвокатів ex officio до моделі офісів громадського захисту у кримінальних провадженнях

1.4.1 Побудова оптимальної моделі оформлення відносин з адвокатами – працівниками офісів громадського захисту у кримінальних провадженнях (трудовий чи цивільний договір), системи оплати їх праці та управління людськими ресурсами

Найкращий показник роботи адвоката – успішна справа та вирішене на користь клієнта питання! Це запорука довіри громадян як до системи БВПД так і до правосуддя в цілому. На таких принципах і ґрунтується робота адвокатів системи БВПД.

ЯК ПРИКЛАД: адвокат допоміг усунути перешкоди у користуванні житлом.

До Охтирського МЦ звернувся мешканець м. Охтирка, який пояснив, що є власником $\frac{3}{4}$ частки домоволодіння цьому місті, інша частина домоволодіння належить донці. Однак, вона не дозволяє заходити йому і проживати у даному будинку, змінила замки на хвіртці. Оскільки порушуються його права на володіння та користування будинком, клієнт має намір звернутися до суду, щоб громадянка не чинила перешкод у здійсненні права власності і розпорядження $\frac{3}{4}$ будинку.

Вивчивши питання по суті, керівництвом Охтирського МЦ прийнято рішення про призначення громадянину для надання правової допомоги адвоката **Калантаєнка Сергія Вікторовича**.

Досконально опрацювавши матеріали справи адвокатом підготовлено цивільний позов до Охтирського міськрайонного суду Сумської області та представлено інтереси клієнта.

Під час засідання громадянка (відповідач) надала відзив на позовну заяву, відповідно до якого її батьки за час спільного життя придбали у власність будинок жилою площею 37,5 кв. м. з надвірними будовами в м. Охтирка Сумської області. У 1986 році батько пішов зі спірного будинковолодіння, натомість мати громадянки (відповідач) добудували господарські приміщення та надвірні будівлі, проводила капітальний та поточний ремонт.

28.05.1996 мати відповідачки померла.

Громадянин (позивач) до цього часу проживав за іншими адресами, співмешкаючи з іншими жінками, у спірний будинок не з'являвся, не ремонтував та не підтримував.

30.11.2012 позивач повідомив, що має намір продати належну йому частину будинковлодіння.

Ключ від замка хвіртки вона не замінювала та перешкод у користуванні належної йому частини не чинила, права позивача не порушувала.

У судовому засіданні позивач та його представник Калантаєнко Сергій Вікторович позовні вимоги підтримали повністю та просили задовільнити.

Керуючись статтями 12,13,77-81,263-265,268 ЦПК України рішенням Охтирського міськрайонного суду у Сумській області від 14 вересня 2018 року справа № 583/3506/17 провадження 2/583/195/18 - **позовні вимоги громадянина** про усунення перешкод в користуванні житловим будинком **задовольнити**.

Зобов'язати громадянку не чинити громадянину перешкод у здійсненні права користування та розпорядження $\frac{3}{4}$ частинами будинку у м. Охтирка Сумської області.

На фото: адвокат системи БВПД **Сергій КАЛАНТАЄНКО**

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcbvdp/photos/a.744102139053645/1475340309263154/?type=3&theater>

Не залишає сумніву і висока кваліфікація працівників Охтирського МЦ, які здійснюють представництво інтересів громадян у судах.

Як приклад: юрист Охтирського центру правової допомоги **Микола КРАВЧЕНКО** допоміг скасувати постанову про накладення адміністративного стягнення.

Клієнта, що звернувся до Центру турбувало питання щодо оскарження постанови про накладення адміністративного стягнення інспектора патрульної поліції.

Громадянин розповів, що 9 липня 2018 року поліцейським Управління патрульної поліції в Сумській області відносно нього винесена постанова про накладення адміністративного стягнення по справі про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, яке зафіксоване не в автоматичному режимі. Копію постанови клієнт отримав 18 липня 2018 року.

Відповідно до винесеної постанови його визнано винним у здійсненні правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 126 КУпАП України.

Також у ній зазначено, що громадянин керував транспортним засобом не маючи права керування.

Однак який саме пункт Правил дорожнього руху він порушив у Постанові зазначено нерозбірливо.

Відповідно до постанови на нього було накладене адміністративне стягнення у вигляді штрафу в розмірі 510 грн. Він також пояснив, що 9 липня 2018 року близько 01 години його знайомий на власному автомобілі підвіз його додому, який залишає транспортний засіб біля двору його будинку, так як сам мешкає в багатоквартирному будинку, де немає місця для стоянки автомобіля. Знайомий повідомив, що забере його вранці, а сам пішов додому. Зайшов у двір, а через кілька хвилин повернувся, так як забув у салоні автомобіля цигарки.

Із його слів, він відкрив водійські дверцята автомобіля та сів у салон, увімкнув світло та почав їх шукати. У цей час до нього на патрульному автомобілі під'їхали працівники поліції та почали вимагати, щоб він надав їм документи на автомобіль і посвідчення водія.

Він їм відповів, що не керував автомобілем, це не його автомобіль і документів у нього на авто та право на керування ним немає.

Тоді працівники поліції пішли в свій патрульний автомобіль, через кілька хвилин повернулися і сказали, що склали на нього постанову про накладення стягнення по справі адміністративне право порушення та поїхали.

Із постановою його працівники поліції не ознайомили. Про наявність винесеної стосовно нього постанови дізнався, коли отримав її копію поштою 18 липня 2018 року.

Вивчивши питання по суті, керівництвом Охтирського МЦ прийнято рішення про призначення громадянина для надання правової допомоги юриста - заступника директора Центру **Кравченко Миколу Миколайовича**.

З'ясувавши всі обставини справи, представником Центру складено позовну заяву до суду та представлено інтереси клієнта в Охтирському міськрайонному суді Сумської області. Представник у судовому засіданні та позивач позовні вимоги підтримали з підстав викладених в позовній заяві.

Позивач також пояснив, що дійсно він не керував зазначеним автомобілем та йому при складанні оскаржуваної постанови не були роз'яснені права передбачені чинним законодавством.

На підставі вище викладеного, керуючись ст. ст. 8, 9, 19, 72-90, 139,229, 241-246, 286, 295,297 КАС України Охтирський міськрайонний суд Сумської області рішенням від 5 вересня 2018 справа № 583/2914/18 2/583/817/18, **позовні вимоги позивача задоволено**. Визнати протиправними дії інспектора та скасувати постанову про накладення адміністративного стягнення.

На фото: заступник директора Охтирського МЦ **Микола КРАВЧЕНКО**

Детальніше за посиланням:

<https://www.facebook.com/ohmcbvdpd/photos/a.744102139053645/1385122324951620/?type=3&theater>

[1.5] Розбудова комплексної інформаційно-аналітичної системи забезпечення надання БПД (КІАС) та впровадження інших новітніх інформаційних технологій

1.5.2 Матеріально-технічне забезпечення та розвиток інфраструктури

Матеріально-технічне забезпечення Охтирського МЦ перебуває на належному рівні. Працівники забезпечені комп'ютерною технікою та обладнанням.

Кожний працівник має особистий ПК, вільний доступ до інтернет - мережі та володіє необхідними базами даних згідно визначених допусків та функціональних обов'язків.

Кожне бюро правової допомоги також забезпечені сучасною комп'ютерною технікою та обладнанням необхідними для роботи. У приміщеннях всіх бюро правової допомоги перед їх відкриттям проведено ремонт та створено належні умови робочої обстановки.

Як приклад: у поточному кварталі в окремих кабінетах Охтирського МЦ замінено старі дерев'яні віконні рами на нові металопластикові – що значно покращило мікроклімат у кабінетах центру та забезпечило більш комфортні та якісні умови праці.

У Тростянецькому бюро закуплено жалюзі на вікна, які створили затишок та надали ділову атмосферу офісного приміщення бюро. Крім того, для цього бюро придбано 4 столи для працівників та відвідувачів.

Для проведення правопросвітницьких заходів поза межами Охтирського МЦ в наявності фотоапаратура та переносні ПК, банери правової допомоги та методичні буклети правопросвітницького змісту (виготовлені працівниками Охтирського МЦ).

Для надання правової допомоги через мережу дистанційних пунктів доступу до БВПД – забезпечено роботу скайп-мережі.

Працівниками Охтирського МЦ прикладено максимум зусиль для підтримки та облаштування місць перебування громадян з метою забезпечення комфортних умов для відвідувачів Центру, їх доступу до сервісів Мінюсту, вільного спілкуванню з адвокатами та юристами Центру.

Створено належні умови для відвідувачів з вадами здоров'я та людей похилого віку.

Керівництво Охтирського МЦ систематично вивчає проблемні питання та постійно намагається збільшити якість надання послуг з отримання БВПД, удосконалити процес отримання правового захисту та роботу системи безоплатної вторинної правової допомоги.

Розділ II. Результативні показники діяльності

[2.1] Результативні показники діяльності місцевого центру

За період 4 кварталу 2018 року Охтирським МЦ з надання БВПД та бюро правової допомоги, що є його відокремленими структурними підрозділами, було

Зареєстровано	1437	звернень клієнтів
<i>по яким</i>		
	1289	особам було надано правову консультацію
Прийнято	148	письмових звернень про надання БВПД
<i>у результаті розгляду письмових звернень про надання БВПД</i>		
	3	належність не підтверджено
	145	прийнято рішення про надання БВПД
<i>у результаті чого видано</i>		
	34	доручень адвокатам
	111	наказів працівникам відділу представництва

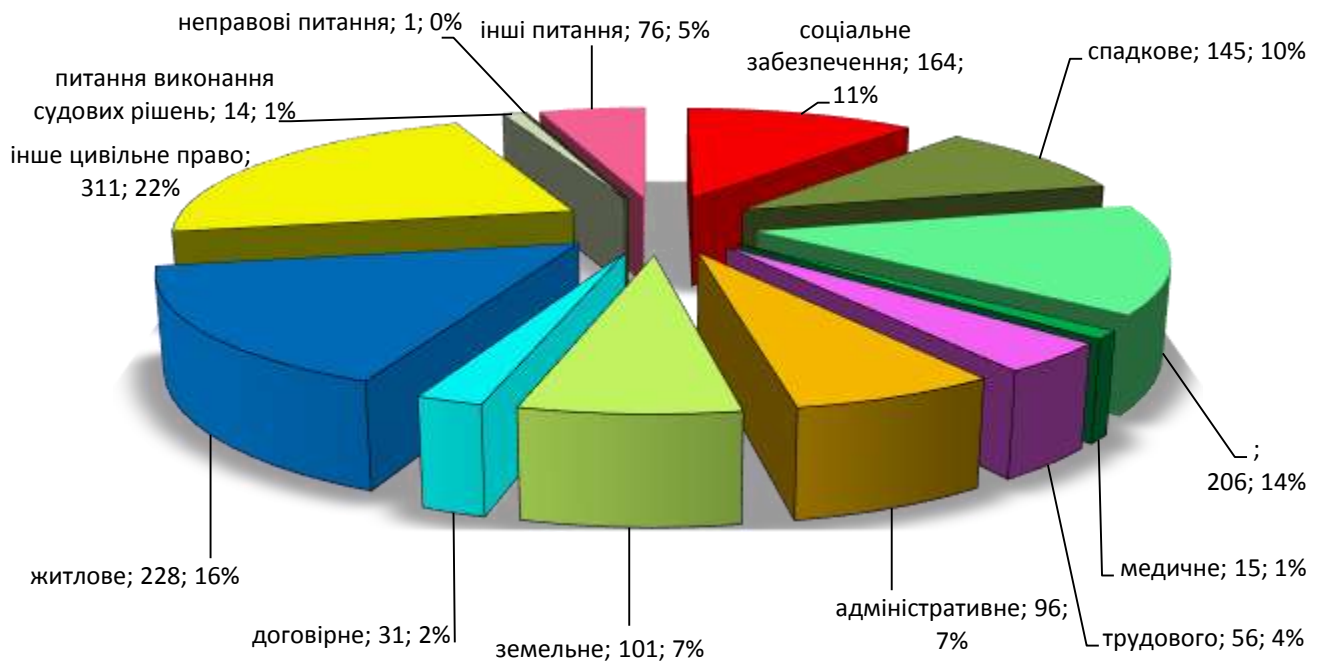
Таблиця 1. Інформація щодо результатів розгляду звернень клієнтів Охтирським МЦ у 4 кварталі 2018 року

№ з/п	Найменування відділу місцевого центру	Кількість зареєстрованих звернень	Кількість наданих правових консультацій	Кількість отриманих письмових звернень про надання БВПД	Кількість перенаправлень до інших провайдерів БПД
1	Відділ правової інформації та консультацій	549	462	87	0
2	Відділ «Великописарівське бюро правової допомоги»	249	240	9	0
3	Відділ «Лебединське бюро правової допомоги»	357	313	44	0
4	Відділ «Тростянецьке бюро правової допомоги»	282	274	8	0
	Разом за МЦ	1437	1289	148	0

Клієнти Охтирського МЦ зверталися з наступних питань:

соціального забезпечення	164	11%
спадкового	145	10%
сімейного	206	14%
медичного	15	1%
трудового	56	4%
адміністративного	96	7%
земельного	101	7%
договірного	31	2%
житлового	228	16%
Інше цивільне	311	22%
виконання судових рішень	14	1%
не правове питання	1	0%
інші питання	76	5%

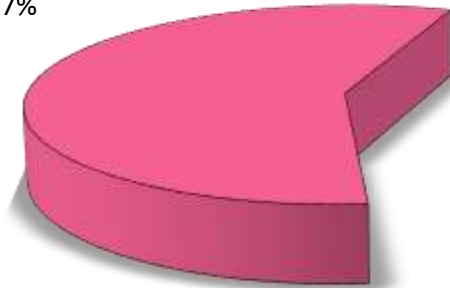
Діаграма 1 Розподіл питань за категоріями, з якими зверталися клієнти до Охтирського МЦ

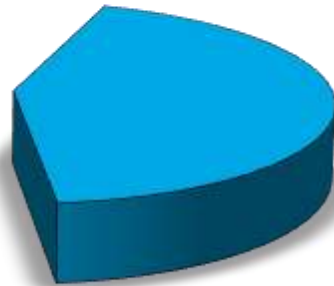
Діаграма 2

Розподіл клієнтів Охтирського МЦ за статтю

Жінки; 490; 57%

Чоловіки; 369; 43%

Загалом 859 осіб

Діаграма 3

Розподіл клієнтів Охтирського МЦ за віком

понад 60 років; 223;
26%

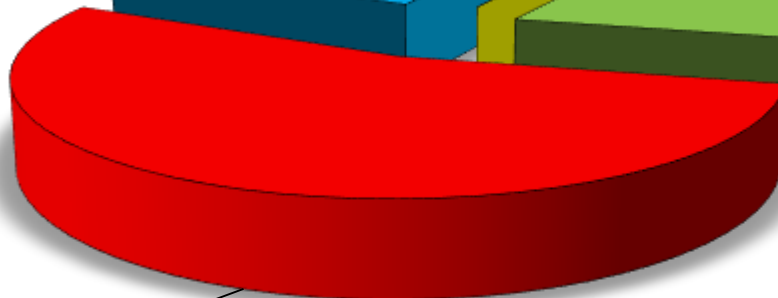

до 18 років; 5; 0%

від 18 до 35 років;
169; 20%

від 35 до 60 років;
462; 54%

Загалом 859 осіб

У 4 кварталі 2018 року було зареєстровано письмових звернень про надання БВПД, по:

малозабезпеченим особам	108	75%
Інвалідам	9	6%
внутрішньо переміщеним особам	5	4%
громадянам України, які звернулися із заявою про взяття на облік як ВПО		
дітям-сиротам		
дітям, позбавленим батьківського піклування		
дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах		
дітям, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів		
дітям, які не належать до окремих категорій	2	1%
особам, на яких поширюється дія Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту»		
ветеранам війни	9	6%
особам з особливими заслугами перед Батьківщиною		
особам, які належать до числа жертв нацистських переслідувань		
Особи, які звернулися для отримання статусу ветерана війни		
особам, щодо яких суд розглядає справу про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи		
особам, щодо яких суд розглядає справу про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку	12	8%
реабілітованим особам		
Особам, які мають статус свідків / потерпілих у кримінальних провадженнях		

Діаграма 4

Розподіл клієнтів Охтирського МЦ, яким було надано БВПД, за категорією осіб

Крім цього, Охтирським МЦ, включно з бюро правової допомоги, протягом 4 кварталу 2018 року було:

здійснено виїздів мобільних консультаційних пунктів	23
забезпечено діяльність дистанційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги	26
із них створено:	
у 2016-2017 роках	22
у 2018 році	4
загальна кількість осіб, яка звернулася за отриманням консультації та роз'яснень з правових питань під час виїздів мобільних та діяльності дистанційних консультаційних пунктів склала	449
у тому числі звернулися за отриманням правових консультацій та роз'яснень:	
- до мобільних консультаційних пунктів	284
- до дистанційних пунктів доступу до БПД	165
надано методичну допомогу органам місцевого самоврядування та установам - провайдерів (громадським організаціям, волонтерським рухам, юридичним особам приватного права), з якими налагоджено співпрацю щодо надання БПД	1
опрацьовано акти надання БВПД, що були подані адвокатами	132
розміщено у ЗМІ інформаційних матеріалів з питань надання БВПД (друковані ЗМІ, радіо, електронні ЗМІ)	67
ВСЬОГО проведено правопросвітницьких заходів	152
надано клієнтам доступ до електронних сервісів Мін'юсту	48

Таблиця 2. Інформація щодо кількості здійснених виїздів мобільних та функціонуючих дистанційних пунктів доступу до БПД в розрізі МЦ (3 квартал 2018 року)

№ з/п	Найменування відділу місцевого центру	Кількість здійснених виїздів мобільних пунктів/ осіб, що отримали правову допомогу	Кількість діючих дистанційних пунктів/осіб, що отримали правову допомогу	Кількість ОМС, яким надано методичну допомогу та установ - провайдерів БПД, з якими налагоджено співпрацю	Кількість проведених правопросвітницьких заходів	Кількість клієнтів, яким надано доступ до електронних сервісів МЮ
1	Відділ «Великописарівське бюро правової допомоги»	8/39	4/16	0	18	9
2	Відділ «Лебединське бюро правової допомоги»	7/46	5/49	0	41	20
3	Відділ «Тростянецьке бюро правової допомоги»	2/13	5/32	0	14	9
	Разом за МЦ	23/165	26/284	1	152	48

ВИСНОВОК:

Охтирський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у 4 кварталі 2018 року показав спроможність ефективно виконувати поставлені перед ним завдання

Приймаючи до уваги умови сьогодення керівництвом Охтирського МЦ взято за необхідність акцентувати увагу своєї діяльності не стільки на кількісних показниках роботи, а на підвищенні якості надання послуг безоплатної правової допомоги населенню.

Так незважаючи на те, що у 4 кварталі 2018 року, кількість клієнтів у порівнянні з відповідним кварталом 2017 року залишилась майже сталою (859 проти 868), значно збільшилась кількість звернень громадян, які повторно звернулися за правовою допомогою (на 185 звернень): 1437 – 4 кв.2018 р. проти 1252 – 4 кв. 2017 р., що вказує на збільшення рівня довіри населення до системи БВПД.

Підтвердженням цьому є збільшення кількості звернень громадян за отриманням БВПД на 32 звернення (4 квартал 2018 року прийнято 148 письмових звернень про надання БВПД, а у відповідному періоді 2017 року -116).

Усього у 4 кварталі 2018 року Центром видано

– 145 наказів про надання БВПД,

із яких:

- 34 наказ про призначення адвоката (23%)

- 111 наказів на представництво (77%)

Постійне розширення форматів діяльності Охтирського МЦ відкриває нові можливості до співпраці в межах територіальних громад, що сприяє розвитку системи БВПД та надає всім верствам населення можливість отримати якісну безоплатну правову допомогу.

Кожен структурний підрозділ місцевого центру – бюро правової допомоги – намагається належним чином забезпечити доступ до якісної правової допомоги у всіх районах його юрисдикції для кожного хто звертається за юридичною допомогою.

Наша адреса: вул. Перемоги, 13, м. Охтирка, Сумської області,
42700, Україна

Т. (0546)-4-22-23

Ф. (0546)-4-22-23

Е: okhtyrka.sumy@legalaid.sm.ua

Єдиний телефонний номер системи безоплатної правової допомоги:

0-800-213-103